

[Hjelger Hansen.]

råder, noget i retning af, at de ikke havde gjort deres arbejde godt nok, eller at de ikke er fulgt med udviklingen hver inden for deres felt, og det er forkert. Derimod skylder vi både de sociale medarbejdere og befolkningen som helhed, at de organisatoriske og materielle rammer, som er lovgivningens og lovgivningsmagtens ansvar, giver dem de bedst mulige vilkår for at løse opgaverne. Og her er det, kommissionen og de foreliggende lovforslag sætter ind.

Der har gennem årene været nedsat adskillige kommissioner og udvalg på enkelte sociale områder, og der er naturligvis også løbende inden for de enkelte områder og styrelser sket en forbedring og en effektivisering af ydelser og apparat, ligesom der løbende har været taget nye opgaver op, som meldte sig, i de senere år ofte ved at udplante og udbygge statslige specialorganer i forskellige dele af landet.

Alle disse bestræbelser har imidlertid været stærkt præget af, at de måtte finde sted isoleret for de enkelte områder og med den lovmæssige struktur som fastlagte forudsætninger. Ændringer på f. eks. sygekasseområdet har således måttet ske under den forudsætning, at socialkontorernes funktioner og arbejdsgang ikke kunne røres. Den hidtidige deling i amtskommuner og købstæder og de hidtil ofte for svage kommuner har vel også deres skyld i den megen splittethed i det sociale apparat, fordi det har fremmet dannelsen af disse udplacerede statslige særorganer. Der var simpelt hen ikke lokale enheder, der kunne bære de pågældende funktioner og lade dem indgå i en social sammenhæng.

Kommunalreformen og den indledte reform af byrdefordelingen vil ændre disse forudsætninger, og hertil kommer, at socialreformkommissionens opgave og arbejdsfelt jo er afgørende forskellig fra tidligere sociale kommissioners derved, at den er tværgående, at den ikke blot har fået lov, men også fået pligt til at se hen over skrankerne, ja, foreslå skrankerne brudt ned, hvor de findes, hvis kommissionen finder, at disse skranke giver en ringere betjening. Kommissionen fik simpelt hen den opgave at undersøge, at overveje og foreslå, hvordan vort samfunds samlede sociale indsats kunne gøres bedst muligt, og hertil hører

naturligvis også, hvordan vi kan forbedre den opbygning og hele det apparat, hvorigennem denne indsats skal formidles. Hertil hører også, at det sociale apparat er indrettet, så det kan følge med tiden, kan anvende de muligheder, udviklingen åbner, og tage de problemer op, udviklingen rejser. Jeg skal blot nævne den stadig stigende vægt, det moderne samfund må lægge på forebyggelse, behandling og revalidering — nøgleordene, som vi har hørt dem så tit — på sammenhængende familiebehandling, på at gøre det klart for den enkelte, hvilke tilbud der er, og på det forhold, at vi oftere og oftere står over for sociale tilfælde, hvor den traditionelle opdeling efter én og kun én årsag ikke slår til.

Til de ændringer, samfundsudviklingen medfører, og selve dette, at samfundet er under forvandling, hører jo også, at behovet for et socialt sikkerhedsnet ikke kun angår bestemt afgrænsede befolkningsgrupper. Den tid er for længst forbi, hvis den da nogen sinde har været, hvor man på forhånd kunne sætte skarpe skel mellem de befolkningsgrupper, der ville få brug for sikkerhedsnettet, og andre, der på forhånd og på livstid var velbjærget. Men alligevel har forestillingen om, at det var sådan, spillet en betydelig rolle i den socialpolitiske diskussion og gør det vel stadig. Det har ført til skel mellem befolkningsgrupper, som ikke er socialt rimelige eller svarer til de pågældende menneskes behov for trykthed. Det er bl. a. sådanne betragtninger, der har ført det meget store flertal af kommissionen til den konklusion, at de lokale sociale funktioner må sammenfattes hos kommunen og under den folkevalgte kommunalbestyrelses styring og ansvar, og vinstre er enig heri.

De nye amtskommuner, der fremtidig samler købstæder og tidligere sognekommuner, frembyder en virkelig mulighed for at flytte en række beføjelser og funktioner fra staten og centraladministrationen nærmere den befolkning, de vedrører, og for samtidig at smelte en del splittede institutioner sammen. Disse nye muligheder følges op både af kommissionen og af de foreliggende lovforslag, og det anser vi for rigtigt.

Det mest spændende nye er efter vort skøn dannelsen af socialcentre i amtet som et led i amtskommunens administra-